

Vem läser vi om?

I förskolan och skolan använder vi oss av olika texter, böcker, filmer, bilder och material. Vi delar också ut blanketter, skriver planer, och utvecklar eget material. De hjälper till att förmedla kunskaper och insikter och de stödjer oss på olika sätt i vårt arbete. Men kan också innehålla stereotypa beskrivningar av människor utifrån exempelvis kön, sexualitet och familj.

Ofta finns det en skev representation eller så saknas personer som bryter förväntningar utifrån kön helt. Om vi ständigt matas av samma sorts bilder, texter och information så påverkar det oss i hur vi tänker kring vad som förväntas utifrån kön och sexualitet. Detta påverkar även vår syn på vilka som förknippas med status, makt och underordning.

Det är därför viktigt att synliggöra vad som genomsyrar de material vi arbetar med. Ofta har vi inte ens lagt märke till att de är stereotypa, vi är så vana att världen beskrivs på ett visst sätt eller att vissa egenskaper förväntas eller efterfrågas. För att syna hur det ser ut hos oss hjälper det att göra en kartläggning av de material som vi använder oss av.

Instruktioner

Anpassa själva analysen efter det material du väljer och den tid du har.

1. Välj ut några böcker/texter som finns på din förskola/skola.
2. Analysera de utvalda böckerna/texterna utifrån frågorna nedan. Se frågorna nedan som vägledande för er analys.
3. Diskutera resultaten tillsammans med dina kollegor. Prata om vad ni kan göra för förbättringar utifrån er kartläggning och analys. Bestäm när ni ska vara färdiga med förändringarna.

Kön

När det gäller kön finns det en poäng med att presentera antalet i siffror då det är tydligare att målet är att ha lika representation. Fyll i mallen nedan. Exempelvis dra ett streck för varje flicka som har huvudroll. Samma person/karaktär kan få flera streck, alltså både vara huvudroll och uttrycker sårbarhet.

Materialens namn:	Flickor/ kvinnor	Pojkar/män	Könsneutrala/ ej uttalat kön
Huvudroll			
Biroll			
Maktposition			
Uttrycker ilska/ likgiltighet			
Uttrycker ledsenhet/ sårbarhet			

Finns det andra sexualiteter, familjer eller kärleksrelationer än heterosexuella i materialet?

- Inga gånger
- Enstaka gånger
- Väl representerat

Analysera:

- Vem är har huvudrollen? Vem är biroll?
- Hur framställs killar och tjejer? Är det stereotypa kvinnliga/manliga roller som förmedlas?
- Finns det skillnad kring vilka egenskaper killar och tjejer förväntas ha?
- Är det något kön som tillskrivs mer makt/status?
- Vem framställs som aktiv respektive passiv? Finns det könsskillnader?
- Vem får ha vilka känslor?
- På vilket sätt skildras olika sexualiteter, kärlekar och familjebildningar? Skildras de likvärdigt eller skildras vissa som något annorlunda eller avvikande?

Behöver ni utbildning?

Vi på Jämställt utbildar gärna din verksamhet om jämställdhet, normmedvetenhet, inkludering och mångfald.

Hör av dig på info@jamstallt.se eller 073-685 44 54